

Sygn. akt *IV C 706/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Ponichter

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa spółki komandytowej pod firmą

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa

z siedzibą w Z.

przeciwko pozwanemu samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej pod nazwą

(...) Uniwersytetu (...)

z siedzibą w W.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 251.982,28 zł (dwieście pięćdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt dwa złote 28/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od następujących kwot oraz terminów:

a) od kwoty 244.660,12 zł (dwieście czterdzieści cztery tysiące sześćset sześćdziesiąt złotych 12/100) od dnia 21 lutego 2018 r. do dnia zapłaty,

b) od kwoty 7.322,16 zł (siedem tysięcy trzysta dwadzieścia dwa złote 16/100) od dnia 21 lutego 2018 r. do dnia zapłaty;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda sumę 23.417,00 zł (dwadzieścia trzy tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym:

a) kwotę 12.600,00 zł (dwanaście tysięcy sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów opłaty od pozwu,

b) kwotę 10.800,00 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, stanowiących stawkę minimalną wynagrodzenia pełnomocnika procesowego ustanowionego w osobie adwokata,

c) kwotę 17,00 zł (siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

Sygn. akt *IV C 706/18*

UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem z dnia 21 lutego 2018 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 25) spółka komandytowa pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą z Z. (powód) wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, działający wówczas pod nazwą (...) Szpital (...) w W. z siedzibą w W. (pozwany):

1) zapłacił na rzecz powoda kwotę 251.982,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od następujących kwot oraz terminów:

a) od kwoty 244.660,12 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

b) od kwoty 7.322,16 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

2) zwrócił poniesione przez powoda koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzone roszczenie stanowi należności z tytułu wykonania odpowiednich umów sprzedaży sprzętu medycznego (pozew – k. 4 i n., zarządzenie – k. 26, pismo procesowe – k. 30).

Dnia 24 kwietnia 2018 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Warszawie wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt IV Nc 75/18), którym uwzględnił roszczenie powoda w całości oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.367,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (nakaz zapłaty – k. 32).

Pozwany wniósł w terminie sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz zapłaty w całości oraz wnosząc o:

- oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

ewentualnie

- oddalenie powództwa ponad kwotę 251.192,28 zł oraz oznaczenie sposobu wykonania zobowiązania w kwocie 251.192,28 zł poprzez zapłatę w 4 ratach płatnych kwartalnie ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, począwszy od dnia 1 listopada 2018 r., oraz odstąpienie od nieobciążania pozwanego kosztami procesu.

W uzasadnieniu takich żądań pozwany zarzucił w szczególności niewyczerpanie przez powoda przewidzianej w umowie drogi pojednawczego rozwiązania sporu oraz powołał się na własną trudną sytuację majątkową (sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 42 i n.).

Przed zamknięciem rozprawy powód sprecyzował żądanie odpowiednich odsetek ustawowych, wskazując, że dochodzi odsetek ustawowych za opóźnienie w rozumieniu art. 481 Kodeksu cywilnego (k.c.), nie przychylając się do wniosku pozwanego o rozłożenie świadczenia na raty (pismo procesowe – k. 66).

Do zamknięcia rozprawy pozwany podtrzymał stanowisko, wyrażone w sprzeciwie od nakazu zapłaty (protokół rozprawy – k. 77).

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Na podstawie odpowiedniej umowy sprzedaży, okresie od dnia 28 kwietnia 2017 r. do dnia 27 listopada 2017 r. pozwany nabył od powoda sprzęt medyczny za cenę 244.660,12 zł. Powód wykonał wszystkie umówione świadczenia, w szczególności wydając pozwanemu sprzedane rzeczy (okoliczność bezsporna i odpowiednio zaewidencjonowana w księgach handlowych – k. 14 i n.).

Pismem z dnia 18 października 2017 r., odpowiednio umocowany pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty ceny w kwocie 244.660,12 zł wraz z odpowiednimi odsetkami od dnia wymagalności poszczególnych faktur (przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 17 i n.).

Pozwany nie zapłacił powodowi jakiegokolwiek kwoty z tego tytułu (bezsporne).

W 2015 r. pozwany poniósł stratę w wysokości 16.447.138,11 zł, a w 2016 r. pozwany poniósł stratę w wysokości 6.838.225,50 zł (rachunek zysków i strat – k. 49).

W toku procesu nazwa pozwanego uległa zmianie i w chwili zamknięcia rozprawy pozwany działał pod nazwą (...) Uniwersytetu (...), zachowując siedzibę w W. (bezsporne i potwierdzone teleinformatycznie zgodnie z informacją KRS).

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił stan faktyczny na podstawie odpowiednich przedstawionych przez strony zgodnie z art. 245 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.), z uwzględnieniem jawnych danych odpowiedniego rejestru oraz faktów przyznanych i bezspornych między stronami, zgodnie z art. 229 i 230 k.p.c.

Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wnioski powoda (pозew – k. 4) o zobowiązanie pozwanego do złożenia dodatkowych dokumentów oraz o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków A. C. i A. B. (postanowienie – k. 78), jak również oddalił wniosek pozwanego (sprzeciw od nakazu zapłaty – k. 42) o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka D. S. (postanowienie – k. 78). Oddalenie odpowiednich wniosków było zasadne, gdyż okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione na podstawie złożonych dokumentów, zaś fakty które miały być przedmiotem dowodu z innych dokumentów lub z zeznań świadków okazały się w istocie faktami bezspornymi lub niemającymi znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c.

Rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Powództwo jest usprawiedliwione i podlega uwzględnieniu w całości, a pozwany ma obowiązek zwrócenia powodowi kosztów procesu według norm przepisanych.

Nieusprawiedliwione byłoby rozłożenie odpowiedniego świadczenia na raty, jak również odstępowanie od obciążenia pozwanego kosztami procesu w jakiegokolwiek części.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowią przepisy o sprzedaży (w szczególności art. 535 i następne k.c.) w związku z ogólnymi przepisami o zobowiązaniach (w szczególności art. 353 i następne k.c.) oraz przepisami o skutkach niewykonania zobowiązań (w szczególności art. 481 i następne k.c.).

Wbrew zarzutom pozwanego, treść § 19 odpowiedniej umowy o brzmieniu „Wszelkie spory między stronami, których nie da się rozstrzygnąć polubownie wynikłe w związku albo na podstawie niniejszej umowy, będą rozstrzygane przez Sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego” (§ 19 umowy – k. 52), nie ma wpływu na wymagalność roszczenia w rozumieniu k.c., skoro zgodnie z art. 353¹ k.c. strony tak ukształtowały zobowiązanie, że świadczenie ceny miało następować w umówionych terminach (§ 8 umowy – k. 51) i nie zostało zastrzeżone warunkiem (art. 89 k.c.) podjęcia przez powoda negocjacji w razie wdania się w spór przez pozwanego. Przytoczony § 19 umowy oczywiście nie jest też zapisem na sąd polubowny lub inną klauzulą o podobnych skutkach w rozumieniu k.p.c.

Umówionym świadczeniem wzajemnym pozwanego była zapłata uzgodnionej ceny w umówionych terminach.

Pozwany nie wykonał zobowiązania i przyznał istnienie po stronie powoda nie tylko wierzytelności co do kwoty głównej, ale także co do odpowiednich odsetek, nie kwestionując sposobu ich wyliczenia, a wnosząc tylko o uznanie dochodzonej wierzytelności za podlegającą pomniejszeniu do sumy 251.192,28 zł, tj. o kwotę 800,00 zł, co pozwany uzasadniał zarzutem opisanym jako „różnica o wadium”. Pozwany nie przedstawił jednak ani w piśmie, ani na rozprawie, żadnego wyjaśnienia, jak należy rozumieć zarzut „różnicy o wadium”, jak również nie przedstawił żadnego

dowodu na istnienie własnej wiarygodności względem powoda na kwotę 800,00 zł, co ewentualnie uzasadniałoby odpowiedni zarzut na zasadzie potrącenia. Zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu, określoną w art. 6 k.c. w związku z art. 3 k.p.c., na pozwanym spoczywał ciężar dowodzenia faktów stanowiących podstawę odpowiedniego zarzutu. W stanie, gdy pozwany ani nie udowodnił ani nawet nie uzasadnił odpowiedniego zarzutu, w sprawie nie zaszły przesłanki faktyczne i prawne do wnioskowanego przez pozwanego pomniejszenia lub potrącenia odpowiedniego świadczenia o kwotę 800,00 zł.

Umówionym świadczeniem wzajemnym pozwanego była zapłata uzgodnionej ceny w odpowiednich terminach, liczonych od otrzymania zakupionych rzeczy. Pozwany nie wykonał własnego zobowiązania, skoro nie zapłacił powodowi należnych mu świadczeń z tytułu ceny. Takie zachowanie pozwanego spowodowało, że w chwili zamknięcia rozprawy pozwany pozostawał w stanie opóźnienia w spełnieniu odpowiedniego świadczenia pieniężnego.

Zgodnie z art. 535 k.c., powodowi przysługiwało prawo dochodzenia niezapłaconej ceny (244.660,12 zł), a zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. również prawo dochodzenia odsetek ustawowych za opóźnienie za czas od wymagalności roszczenia do dnia zapłaty, chociażby powód nie poniósł żadnej szkody wskutek opóźnienia i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie z art. 482 § 1 k.c., od dnia wniesienia pozwu powodowi przysługiwało również prawo dochodzenia odsetek za opóźnienie od sumy odsetek skapitalizowanych (7.322,16 zł), naliczonych w okresie poprzedzającym wniesienie pozwu (odsetki od odsetek).

W takim stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo w całości.

Sąd Okręgowy w Warszawie uznał, że nie zaszły przesłanki do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty.

Przewidziana w art. 320 k.p.c. możliwość rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia ma charakter wyjątkowy i może być zastosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, jako że stanowi istotną ingerencję sądu w ułożoną przez same strony treść stosunku cywilnoprawnego. Uprzywilejowanie pozwanego na zasadzie art. 320 k.p.c. powinno być uwarunkowane rozważeniem przez sąd wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności powinno uwzględniać uzasadniony interes powoda i nie może nastąpić z jego nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniem.

Pozwany do chwili zamknięcia rozprawy nie spełnił roszczenia powoda w jakimkolwiek zakresie, pomimo deklarowania w sprzeciwie od nakazu zapłaty woli pojednawczego zakończenia sporu, w szczególności deklarowania możliwości spełniania świadczenia w ratach począwszy od listopada 2018 r. Niezasadne zaskarżenie nakazu zapłaty w całości, ze skutkiem nieusprawiedliwionego wdania się pozwanego w spór, doprowadziło do niemożności uzyskania przez powoda należnego mu tytułu wykonawczego. W takim stanie, wnioskowane przez pozwanego rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty byłoby nieusprawiedliwione okolicznościami sprawy, prowadząc do rażącego pokrzywdzenia powoda na zasadzie dalszego nieusprawiedliwionego odraczania zaspokojenia wymagalnego roszczenia.

Dlatego Sąd Okręgowy w Warszawie nie uwzględnił wniosku pozwanego o zastosowanie art. 320 k.p.c.

Zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., Sąd Okręgowy rozstrzygnął w wyroku o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. według przewidzianej tam zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną z tego tytułu od przegranego pozwanego na rzecz wygranego powoda sumę 23.417,00 zł złożyły się kwoty następujące:

- a) kwota 12.600,00 zł, tytułem kosztów opłaty od pozwu (dowód uiszczenia – k. 24);
- b) kwota 10.800,00 zł, tytułem kosztów zastępstwa procesowego, stanowiących stawkę minimalną wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, ustanowionego w osobie adwokata, odpowiednio do wartości przedmiotu sporu w sprawie, w której złożono sprzeciw od nakazu zapłaty, zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem wykonawczym do ustawy – Prawo o adwokaturze;

c) kwota 17,00 zł, tytułem kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego (dowód uiszczenia – k. 7).

Nieusprawiedliwiony był wniosek pozwanego o odstąpienie od obciążania pozwanego obowiązkiem zwrócenia powodowi kosztów procesu na podstawie art. 102 k.p.c. Powód, który prawidłowo wykonał własne zobowiązanie, poniósł przecież wysokie i konieczne wydatki w celu dochodzenia roszczenia w warunkach sporu sądowego, podtrzymywanego przez pozwanego do chwili zamknięcia rozprawy.

Co więcej, poniesione w sprawie przez powoda koszty sądowe uległy czterokrotnemu zwiększeniu z $\frac{1}{4}$ opłaty stosunkowej (koszty sądowe w postępowaniu upominawczym w razie uprawomocnienia się nakazu zapłaty) do całej opłaty stosunkowej wyłącznie wskutek zachowania procesowego pozwanego. Pozwany mógł zaniechać składania niezasadnego sprzeciwu od nakazu zapłaty. Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, taka postawa pozwanego spowodowałaby zwrócenie powodowi $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu z rachunku Skarbu Państwa i istotnie ograniczyłaby poniesione przez powoda nie tylko koszty sądowe, ale i koszty zastępstwa procesowego, gdyż stawki wynagrodzenia pełnomocnika procesowego są odpowiednio niższe w postępowaniu upominawczym.

Z możliwych postaw procesowych pozwany dokonał wyboru na rzecz zachowania powodującego istotne zwiększenie kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego po stronie powoda. W takim stanie, okoliczności, na które powoływał się pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty (trudna sytuacja finansowa i zmiany w strukturze organizacyjnej), nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla przerzucenia wysokich kosztów nieuzasadnionego sporu na powoda, który prawidłowo wykonał własne zobowiązanie. Stan majątkowy pozwanego może się zresztą w przyszłości poprawić, a pozwany odpowiada za zobowiązania wywołane kosztami procesu również swoim majątkiem przyszłym.

Z tych wszystkich przyczyn i na podstawie przytoczonych przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)